

Endelig rapport om § 71-tilsynets anmeldte besøg hos Børne- og Ungdomspsykiatri Kolding, Ungdomspsykiatrisk afsnit U1 og Børnepsykiatrisk afsnit U2, fredag den 30. januar 2015

1. Indledning

§71-tilsynet var fredag den 30. januar 2015 på et anmeldt tilsynsbesøg hos Børne- og Ungepsykiatri Kolding, afsnit U1 og afsnit U2.

Fra tilsynet deltog: Formand Liselott Blixt (DF), næstformand Karen J. Klint (S) og Finn Thranum (V). Desuden deltog udvalgssekretær Kirsten Hermansen og udvalgsassistent Dan Westfall.

Besøget startede med et indledende møde med ledelsen. Tilsynet fik en generel orientering om stedet og om den gradvise fusion mellem afdelingen i Kolding og ungeafsnittet i Augustenborg, som samles i nye lokaler i Aabenraa i efteråret 2015.

Forud for besøget havde § 71-tilsynet modtaget velkomstpjece/husorden for de to afsnit, kopi af lokal partnerskabsaftale og kopi af introduktionsprogram samt mentorordning for nye medarbejdere. Efterfølgende har regionen svaret på tilsynets opfølgende spørgsmål.

2. Tilsynet udtaler

Tilsynet finder, at der med fordel kunne være en procedure for opfølgning i forhold til patienter, der bliver vidne til tvang mod andre patienter.

Tilsynet finder det beklageligt, at der er større risiko for tvangsanvendelse i weekender og på helligdage grundet den vagtordning, der anvendes, og som - efter det oplyste - medfører, at der tilkaldes læger i akutte situationer, som hverken kender medarbejdere eller patienter i afsnittet.

Tilsynet finder det ikke tilfredsstillende, at der hvert år er tilfælde, hvor udskrivning ikke er mulig på grund af manglende indsats fra kommunens side.

3. Kort om afdelingen

Børne- og Ungepsykiatri Kolding består af et ungdomspsykiatrisk afsnit med døgn-/dagfunktion og et børnepsykiatrisk dagafsnit (5 dage i ugen).

Afsnit U1, der modtager patienter i alderen 14-19 år, er opdelt i to: Et åbent afsnit med plads til 10 døgnpatienter og 4 dagpatienter, samt et skærmet afsnit med plads til 4 døgnpatienter.

Afsnit U2 er et dagafsnit, der modtager børn op til 14 år på hverdage mandag til fredag. Afsnittet er delt op i to grupper med op til 5 børn i hver gruppe.

4. Tilsynets rundgang

Der herskede en rolig stemning på afdelingen fredag eftermiddag. Tilsynet mødte ingen patienter. Det blev oplyst, at børnene på afsnit U2 sendes hjem allerede kl. 11 om fredagen, hvorefter personalet holder afdelingskonference og personalemøde. De fleste døgnpatienter tager også hjem i weekenden.

Der er fælles indgang og modtagelse for de to afsnit. Modtagelsen var et lyst, venligt rum med højt til loftet, dekoration på væggene, grønne planter og møblement. Kaffe/the stod fremme. Der var indgang til et mødelokale.

Alle døgnpatienter indlagt på afsnit U1 har eget værelse, men deles om bad og toilet med en anden døgnindlagt patient.

På besøgsdagen var der indlagt 9 døgnpatienter. Ingen af disse var administrativt frihedsberøvede.

På besøgsdagen var indlagt 8 dagpatienter på børneafsnit U2 og 3 dagpatienter på ungeafsnit U1.

Gangareal

Gangene fremstod pæne og rene, nogle steder lidt mørke. Alle døre var brede og i forskellige farver.

Der var plakater med forskellige dyrearter, aktivitetstavler m.v. ophængt på væggene.

Flere steder var ophængt tavler/plakater med angivelse af de værdier, der arbejdes efter på afdelingen og forskellige opmuntrende udsagn, f.eks. "Håb og drømme rækker ud i fremtiden".

Et sted var ophængt et kunstprojekt - en række billeder/collager - som var resultatet af et samarbejde mellem Designskolen Kolding og børn og unge indlagt på afdelingen.

Patientværelser

Tilsynet så et patientværelse. Det var lille, lyst og møbleret med standardmøblement, herunder aflåst skab. Der var ingen personlige effekter. Der var en tom opslagstavle. Der var et stort vindue med grøn udsigt og gule gardiner. Det blev oplyst, at der er trådløst internet på alle værelser.

Haveadgang.

Tilsynet så en have med bl.a. en lille sø med en bro over.

Køkken

Afdelingen har eget køkken og en kok ansat. Køkkenet fremstod rummeligt, lyst, rent og med mange faciliteter.

Stuer

Tilsynet så et åbent og lyst spiseområde med aflange spiseborde. Der var duge på bordene. På væggene hang et par guitarer og der stod et klaver.

Tilsynet så et par opholdstuer møbleret med sofaarrangement, borde med stole, TV, spillekonsol, musikanlæg, reoler med spil og magasiner, grønne planter og anden dekoration. Lokalerne fremstod lyse og rene.

Undervisningslokaler

Der er egen skole med egne lærere på stedet. Der var et stort rundt bord med pc'ere omkring. Det blev oplyst, at der er mulighed for afskærmning efter behov. Der var en stor projekttavle/skærm og en sofa med tilhørende bord.

Skærmet afsnit

Tilsynet så det skærmede afsnit, som generelt var mere enkelt indrettet end resten af afdelingen. Det skærmede afsnit indeholder 4 døgnsege, opholdsrum, samtalerum og et lukket rygerum.

Tilsynet så et patientværelse på det skærmede afsnit, hvor der opholdt sig en kvindelig patient. Tilsynet talte ikke med patienten, men hun indvilgede i at lade tilsynet se værelset. Det var et stort, lyst værelse med standardmøblement.

Samtaleværelset var indrettet med et lille rundt bord med farvede lænestole omkring, gardiner ved vinduet og et lille skrivebord med en pc. Et imødekommende rum.

I opholdsstuen på skærmet afsnit var der et spisebord, sofaarrangement og en kuglestol. I en reol var der TV, bøger, puslespil, DVD film m.v. Fra opholdsstuen var der adgang til et lukket rygerum.

5. Tvang

Regionen har angivet tal for udviklingen i tvangsindlæggelser og –tilbageholdelser samt udviklingen i de forskellige tvangsforanstaltninger for de seneste 5 år (2010 – 2014).

Tendensen i anvendelsen af tvang er faldende over årene, dog er tvang vedr. ernæring stabil, hvilket skal ses i sammenhæng med, at afdelingen har regionsfunktion for patienter med anoreksi og indlæggelsesbehov.

Tvangsmedicinering og bælte er faldet meget markant i perioden og særlig fra 2012.

Der holdes møder mellem miljøpersonale, behandlingspersonale, afdelingssygeplejersker og afdelingsledelse en gang månedligt. Formålet er at videreudvikle den tværfaglige kompetence i tvangsfrie behandlingstilgange.

Der er iværksat supervision til miljøpersonale for at forebygge og reducere tvang.

I weekenden dækkes den lægelige forvagt af forskellige læger, idet Børn & Unge Kolding deler vagterne i weekender og på helligdage med almen psykiatrisk afdeling i Kolding. Det kan betyde, at der i perioder tilkaldes læger i akutte situationer, som hverken kender medarbejderne eller patienterne i afsnittet, og det

kan have indflydelse på anvendelsen af tvang. Dette kan dog ikke umiddelbart ses ud af tallene for fordelingen af tvang på henholdsvis hverdage og weekender.

Regionen oplyser, at der er tale om små tal for tvangsanvendelse, og de kan påvirkes af enkelte komplicerede forløb.

Tendensen i udviklingen i langtidsbæltefikseringer er ikke entydig. I 2014 havde afsnittet i alt 5 patienter, der var bæltefikserede. 80 % af bæltefikseringerne var på under 12 timer. 20 % (svarende til én patient) var langtidsbæltefikseret i mere end 24 timer. Afsnittet arbejder med at nedbringe særlig bæltefikseringer og i de tilfælde, det ikke kan undgås, at patienten så ligger i bælte så kort tid som muligt.

Afsnittet følger retningslinjerne om eftersamtale mv., jf. psykiatriloven. Det er miljømedarbejderne, der har ansvaret for at tilbyde eftersamtale til de patienter, der har været udsat for tvang. Der følges op på, om patienterne har fået tilbudt en eftersamtale. Der er ikke en fast procedure i forhold til patienter, der bliver vidne til tvang mod andre, men medarbejderne er opmærksomme på at tilbyde samtale for at følge op på, hvad patienternes tanker og oplevelser var.

6. Medicin

Siden 2012 har regionen monitoreret på ordination af antipsykotika 2 gange årligt ved tværsnitsundersøgelser. Der er undersøgt antipsykotikaforbruget blandt alle indlagte patienter samt en stikprøve blandt de ambulante patienter. Undersøgelserne foretages manuelt ved opslag i patientjournalerne.

Undersøgelsen har vist, at der i et enkelt tilfælde i 2012 blev givet døgndoser over den anbefalede dosis.

Afdelingen har implementeret RADS-retningslinjen om behandling af børn og unge med antipsykotika (RADS: Rådet for Anvendelse af Dyr Sygehusmedicin).

Afdelingen anvender i perioder medicin, der ikke er godkendt i Danmark til børn og unge. Det drejer sig om medicin som Quetiapin (Seroquel) og Olanzapin (Zyprexa) til patienter med anorektisk angst og uro, patienter med akut psykose og akut mani, patienter der er plaget af uro samt ved følelses- og adfærdsmæssige vanskeligheder og hos patienter, som er selvmordstruede. Derudover anvendes præparatet Truxal i meget lave doser ved uro, tankemylder og svære selvmordstanker. Ofte anvendes præparatet til at bedre søvn og for at mindske risikoen for tvang.

I ungeafsnittet behandles patienter i enkeltstående tilfælde med 2 forskellige præparater. Det kan f.eks. dreje sig om patienter med bipolar lidelse, hvor der behandles med både antipsykotika og neuroleptika. Ingen patienter behandles med 3 eller flere forskellige præparater.

7. Aktiviteter

Udover et antal faste, ugentlige aktiviteter, herunder faste gå-ture alle dage, er der ofte ad hoc aktiviteter med de unge, som ikke er planlagt i forvejen.

De fleste af de faste aktiviteter bliver varetaget med en fysio-/ergoterapeut som tovholder. Fysio-/ergoterapeuten er til stede på afsnittet i dagtimerne fra mandag til fredag. De indgår ikke i normeringen,

hvilket har vist sig som en forudsætning for at undgå nedprioritering af aktiviteterne og sikre så få aflysninger som muligt. Miljømedarbejderne er meget motiverede for at igangsætte aktiviteter, men har ofte svært ved at gennemføre dem på grund af andre opgaver.

8. Belægningsforhold

Belægningsprocenten var i 2014 på 89,66 % på ungdomspsykiatrisk afsnit.

Der er et kontinuerligt stigende pres på stationære akutpladser. På trods af dette har afdelingen formået at holde antallet af planlagte indlæggelser stabilt. En reduktion af akutte indlæggelser og en øgning af planlagte indlæggelser kan opnås ved øget tilgængelighed til akutte vurderingsmuligheder, akut udadgående teams (er implementeret i afdelingens ambulatorium i Aabenraa) og videreudvikling af samarbejdet med de praktiserende læger og kommunen, så problemerne spores og løses inden de bliver akutte. Afdelingen har gennemført og deltaget i forskellige projekter, f.eks. "Projekt Tidlig Indsats".

I 2014 var der 25 genindlæggelser fordelt på 18 Cpr. numre. Der er tale om små tal, hvor få patienter står for antallet af genindlæggelser. Afdelingen samarbejder tæt med sengeafsnittet i Augustenborg, så sengekapaleten kan udnyttes optimalt. Dette bidrager til at reducere udskrivelser pga. manglende kapacitet.

Regionen oplyser, at det forekommer yderst sjældent, at dagpatienter får brug for indlæggelse i løbet af weekenden. I sådanne tilfælde ville afdelingens bagvagt bærende overlæger blive kontaktet med henblik på vurdering og visitering til indlæggelse.

Tvangsindlæggelse af mindreårige børn forekommer sjældent. I 2010-2014 var der 2 tilfælde af tvangsindlæggelse af unge på 16 år. De fleste (13) tvangsindlæggelser var af unge på 17 år).

9. Udslusning af færdigbehandlede patienter

Der er tilfælde hvert år, hvor afdelingen ikke kan udskrive færdigbehandlede patienter på grund af en manglende indsats fra kommunens side. Denne vurdering er der ofte enighed om patient, familie, kommune og afdeling imellem, men der er også tilfælde, hvor patienten ikke kan udskrives, fordi kommunen er uenig med patienten, familien og afdelingen om den nødvendige indsats for at undgå tilbagefald eller selvmordsplaner.

Afdelingens overlæge udarbejder kun i sjældne tilfælde handlings- og koordinationsplaner, da afdelingen ikke har mange patienter i den gruppe, hvor loven tilsiger det. Afdelingen samarbejder med primærsektoren, patientens netværk og den ambulante del af Børn og Unge og søger at sikre kontinuitet i behandlingsforløbet.

Afdelingens medarbejdere laver aftaler og koordinerer på møder med de involverede parter og bruger behandlingsplanerne aktivt som skriftligt bindeled mellem de forskellige aktører. Den udsendes både som orientering, underretning (patienter under 18 år) og som overblik.

10. Mad

Morgenmåltidet består af et udvalg af forskellige ting som yoghurt, havregryn, cornflakes, brød og pålæg. Der serveres en varm ret til frokost. Eftermiddagsmåltidet kan være en blanding af frugt, brød, nødder, grøntsager, juice, kakao og saft. Aftenmåltidet består hovedsageligt af rugbrød med et udvalg af forskellige slags pålæg. Frugt og vand står fremme frit tilgængeligt døgnet rundt.

Afdelingen har eget køkken, som ligger inde i selve afdelingen, så patienterne har mulighed for at henvende sig i køkkenet med ønsker til madplanen, hvilket ifølge kokken jævnlige sker. Har en patient fødselsdag under indlæggelse, vil patienten blive tilbudt at kunne vælge menu den dag.

11. Rygepolitik

Afdelingen er røgfri. Patienter på afsnit U1 (14-19 år) kan dog ryge udendørs, og patienter på skærmet afsnit har adgang til et rygerum.

12. Telefon og andre medier mv.

Patienter på afsnit U1 kan anvende mobiltelefon mv., dog søges det begrænset i tidsrummet 8.00-15.00 for ikke at forstyrre behandlingen og miljøterapien. Mobiltelefonen skal anvendes på værelset, og bør være slukket i tidsrummet 22.00 til 07.00.

Patienter på afsnit U2 kan anvende mobiltelefon mv. efter aftale med personalet. Mobiltelefonen skal være slukket under måltider og ved fælles aktiviteter.

13. Besøgstider og døgnrytme

På døgnpatienterne på afsnit U1 følger en fast ugeplan fra kl. 7.30 til 21.15. Kl. 22.30 siges der godnat på værelser.

Dagpatienterne følger en fast ugeplan fra kl. 8.00 til kl. 15.00 – dog kun til kl. 11.00 om fredagen.

På døgnafsnit U1 er der som hovedregel besøgstid på hverdage fra kl. 15.00 til 21.00, dog ikke onsdag, hvor besøgstiden slutter kl. 19.00 pga. fælles arrangement. I weekender er besøgstiden kl. 9.00 til 21.00. Besøgstiderne gælder, med mindre andet er aftalt.

14. Pårørende

Der lægges stor vægt på medinddragelse af familien og netværket.

I forbindelse med udskrivelse fra afsnit U2 indkaldes forældrene, barnets institution, skole, SFO, PPR, praktiserende læge samt evt. sagsbehandler fra kommunen og andre personer, som er relevante for barnets fremtid, til en såkaldt samarbejdskonference.

Den 17. marts 2015 fik hele psykiatrien i regionen en ny patient- og pårørende politik, som også gælder for Børne- og Ungdomspsykiatrisk afdeling. Dagen blev markeret med kaffe og påskeæg til patienter, pårørende og medarbejdere, der fik en snak om samarbejdet.

Der lægges med den nye politik op til et samarbejde, der ligner en partnerskabsaftale indgået mellem patient, pårørende og sundhedsfaglige medarbejdere. Der lægges op til, at medarbejderen ser patienten – og ikke kun sygdommen, og det er beskrevet, hvilke forventninger patient og pårørende kan have til medarbejderne i psykiatrien.

15. Personale

Normering for lægeligt personale:

1 overlæge og 1 læge i uddannelsesstilling

Normering for sygeplejersker:

15

Normering for øvrigt plejepersonale:

8

Plejepersonalet har følgende normering i vagt:

Hverdage:		weekend:
dag	6	3
aften	4	3
nat	2	2

Psykologer: 2

Socialrådgivere: 1

Ergoterapeuter: 1

Fysioterapeuter: 2

16. Rekruttering

Der er pt. ingen ledige stillinger i afsnittet, og indtil videre har det været muligt at besætte de vikarstillinger, der har været slået op. Der kan dog opstå problemer, jo tættere man kommer på flyttedatoen, hvor hele afsnittet flytter til Aabenraa.

Afsnittet benytter sig af egen vikarordning, som består af kendte tidligere ansatte medarbejdere eller hvor de ansatte medarbejdere bliver indkaldt.

17. Efteruddannelse

Der er pt. 4 medarbejdere, der deltager i hvert deres længerevarende uddannelsesforløb; 1-årig systemisk narrativ uddannelse, 2-årig uddannelse i Åben Dialog, specialuddannelsen for psykiatriske sygeplejersker og uddannelse i kognitive behandlingsformer.

Centralt udbydes 5-dages grundkurser for nyansatte i konflikthåndtering. Konflikthåndteringskurset er obligatorisk for alle fastansatte medarbejdere i afsnittet, og skal gennemføres inden for det første ½ år. Derudover skal alle ansatte deltage i vedligeholdelsestræning i konflikthåndtering lokalt.

18. Voldsepisoder og trusler

Arbejdsskader registreres i Arbejdsmiljødatabasen. Hver anmeldelse i basen følges op af en samtale om anmeldelsen. Det er den anmeldende medarbejder og leder / arbejdsmiljømedarbejder, der deltager i mødet. Er der flere anmeldelser om samme emne/episode, bliver det ofte taget op på et fælles personalemøde, så det kan blive drøftet i en større sammenhæng også. Der bliver en snak omkring, hvordan sådanne episoder kan undgås fremover.

Der er i afdelingen blevet færre episoder, og medarbejderne er også blevet bedre til at registrere dem i databasen, når uheldet er ude.

19. Øvrige kommentarer

Transportordning

Det blev under tilsynsbesøget oplyst, at afsnittene har en god kørselsordning for dagindlagte patienter, som kan hentes og bringes i taxa. Når afdelingen flytter til Aabenraa vil det medføre en længere, daglig transporttid for børnene.

Regionen oplyser, at patienter i Vejle, Kolding og Fredericia vil opleve en længere transport, men patienter i de sønderjyske kommuner vil opleve en kortere transporttid. Den længere transporttid for dagpatienter i trekantsområdet forventes afvejet af en høj kvalitet i den integrerede behandling.